

Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van , nr. WJZ/ 19172745, houdende regels over de maximale hoeveelheid frequentieruimte bestemd voor commerciële FM-radio-omroep die een rechtspersoon ten hoogste mag gebruiken of in een verdeling kan verwerven (Regeling gebruiksbeperking frequentieruimte commerciële radio-omroep)

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,

Gelet op artikel 3.11 van de Telecommunicatiewet;

Besluit:

§ 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

commerciële media-instelling: commerciële media-instelling als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Mediawet 2008;

commerciële radio-omroep: radio-omroep als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Mediawet 2008 door een commerciële media-instelling;

concentratieverordening: verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad van de Europese Unie van 20 januari 2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen (PbEU 2004, L24);

demografisch bereik: het percentage van het aantal inwoners van Nederland dat bij benadering de uitzendingen via een etherfrequentie of een samenstel van etherfrequenties in het dekkingsgebied, berekend op basis van de Zero Base-norm, kan ontvangen;

landelijke commerciële radio-omroep: commerciële radio-omroep die betrekking heeft op het verzorgen en uitzenden van radioprogramma's, bestemd voor een landelijk publiek;

maximale hoeveelheid frequentieruimte: maximale hoeveelheid frequentieruimte als bedoeld in artikel 3.11, eerste lid, van de wet;

niet-landelijke commerciële radio-omroep: commerciële radio-omroep die betrekking heeft op het verzorgen en uitzenden van radioprogramma's waarvoor op grond van artikel 7 van de Regeling aanwijzing en gebruik frequentieruimte commerciële radio-omroep 2003 gebruiksvoorschriften gelden;

rechtspersoon: een privaatrechtelijke rechtspersoon naar Nederlands recht of het equivalent daarvan naar het recht van een van de overige lidstaten van de Europese Unie of een van de overige staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, en zijn statutaire zetel, zijn hoofdbestuur of zijn hoofdvestiging heeft binnen de Europese Economische Ruimte, of een Europese naamloze vennootschap als bedoeld in verordening (EG) nr. 2157/2001 van de Raad van 8 oktober 2001 betreffende het statuut van de Europese vennootschap (PbEU 2001, L 294);

wet: Telecommunicatiewet.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Deze regeling is van toepassing op frequentieruimte in de FM-band die bestemd is voor commerciële radio-omroep.

Artikel 3 Verbonden rechtspersonen

Voor de berekening van de maximale hoeveelheid frequentieruimte wordt de hoeveelheid frequentieruimte die een rechtspersoon gebruikt of heeft verworven opgeteld bij de hoeveelheid frequentieruimte die wordt gebruikt of is verworven door:

a. rechtspersonen ten aanzien waarvan de betreffende rechtspersoon, rechtstreeks of middellijk:

1°. meer dan 25 procent van het kapitaal of de bedrijfsactiva bezit,

2°. de bevoegdheid heeft om meer dan 25 procent van de stemrechten uit te oefenen,

3°. de bevoegdheid heeft om meer dan de helft van de leden van de raad van toezicht of van bestuur of de krachtens de wet tot vertegenwoordiging bevoegde organen te benoemen, of

4°. het recht heeft de zaken van de door hem gedreven onderneming te leiden;

b. rechtspersonen die ten aanzien van de betreffende rechtspersoon over de in onderdeel a bedoelde rechten of bevoegdheden beschikken;

c. rechtspersonen ten aanzien waarvan een rechtspersoon als bedoeld in onderdeel b over de in onderdeel a bedoelde rechten of bevoegdheden beschikt;

d. rechtspersonen waarin twee of meer rechtspersonen als bedoeld in onderdeel a tot en met c en eventueel de betreffende rechtspersoon gezamenlijk over de in onderdeel a bedoelde rechten of bevoegdheden beschikken;

e. rechtspersonen waarmee de betreffende rechtspersoon gezamenlijk over de in onderdeel a bedoelde rechten of bevoegdheden in een rechtspersoon beschikt;

f. rechtspersonen die zeggenschap als bedoeld in artikel 3 van de concentratieverordening over de betreffende rechtspersoon bezitten;

g. rechtspersonen waarover de betreffende rechtspersoon rechtstreeks of middellijk, alleen of gezamenlijk, zeggenschap als bedoeld in artikel 3 van de concentratieverordening bezit;

h. rechtspersonen ten aanzien van wie dezelfde natuurlijk persoon of dezelfde groep van natuurlijke personen over de in onderdeel a bedoelde rechten of bevoegdheden beschikken of zeggenschap als bedoeld in artikel 3 van de concentratieverordening bezitten.

§ 2. Maximale hoeveelheid frequentieruimte

Artikel 4 Maximale hoeveelheid frequentieruimte landelijke FM-radio-omroep

Voor landelijke commerciële radio-omroep bedraagt de maximale hoeveelheid frequentieruimte per rechtspersoon: vier vergunningen met een landelijk bereik voor het gebruik van frequentieruimte in de FM-band .

Artikel 5 Maximale hoeveelheid frequentieruimte niet-landelijke FM-radio-omroep

1. Voor niet-landelijke commerciële radio-omroep bedraagt de maximale hoeveelheid frequentieruimte per rechtspersoon een hoeveelheid frequentieruimte in de FM-band die tezamen:

a. een demografisch bereik heeft van ten hoogste 30%, en

b. geen verboden kavelcombinatie oplevert als bedoeld in de bijlage.

2. Het eerste lid, onderdeel b, geldt niet voor combinaties die mede bestaan uit frequenties of samenstellen van frequenties die met toepassing van de Regeling aanvraag- en veilingprocedure voor vergunningen kavels B27 en B31 zijn verdeeld of voor combinaties die mede bestaan uit frequenties of samenstellen van

frequenties die na inwerkingtreding van die regeling zijn verdeeld overeenkomstig artikel 3.10 van de Telecommunicatiewet.

§ 3. Overige bepalingen

Artikel 6 Wijziging Regeling aanvraag- en veilingprocedure teruggekomen niet-landelijke commerciële FM-vergunningen 2017

De Regeling aanvraag- en veilingprocedure teruggekomen niet-landelijke commerciële FM-vergunningen 2017 wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel e wordt "verbonden instelling" vervangen door "verbonden rechtspersoon".

b. Onderdeel m komt te luiden:

m. verbonden rechtspersoon: rechtspersoon als bedoeld in artikel 3.11, tweede lid, van de wet".

2. In artikel 3, vierde lid, wordt "verbonden instelling" vervangen door "verbonden rechtspersoon"

3. In artikel 17, eerste lid, wordt "verbonden instelling" vervangen door "verbonden rechtspersoon", wordt "artikel 6.24 van de Mediawet 2008" telkens vervangen door "artikel 3.11, tweede lid, van de wet", en wordt "verbonden instellingen" vervangen door "verbonden rechtspersonen".

4. Bijlage I wordt als volgt gewijzigd:

a. In deel B.1, onderdeel g, onder iii, en onderdeel h, onder iii, wordt "verbonden instelling" telkens vervangen door "verbonden rechtspersoon".

b. Deel B.4. wordt als volgt gewijzigd:

1°. in het opschrift wordt "verbonden instellingen" vervangen door "verbonden rechtspersonen".

2°. in de aanhef wordt "artikel 22, eerste lid, van het Mediabesluit 2008" vervangen door "artikel 3 van de Regeling gebruiksbeperking commerciële FM-radio-omroep".

3°. in onderdeel g wordt "instelling" vervangen door "rechtspersoon" en wordt "artikel 22, eerste lid, van het Mediabesluit 2008" vervangen door "artikel 3 van de Regeling gebruiksbeperking commerciële FM-radio-omroep".

5. In het opschrift en de aanhef van deel B.5.1. wordt "verbonden instelling" telkens vervangen door "verbonden rechtspersoon".

6. In bijlage V wordt "verbonden instelling als bedoeld in artikel 22, eerste lid, van het Mediabesluit 2008" vervangen door "verbonden rechtspersoon als bedoeld in artikel 3 van de Regeling gebruiksbeperking commerciële FM-radio-omroep".

Artikel 7 Intrekking Tijdelijke regeling gebruiksbeperking commerciële FM-radio-omroep

De Tijdelijke regeling gebruiksbeperking commerciële FM-radio-omroep wordt ingetrokken.

Artikel 8 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van [PM: datum inwerkingtreding].

Artikel 9 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling gebruiksbeperking frequentieruimte commerciële FM-radio-omroep.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,

INTERNETCONSULTATIE

Toelichting

I. ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

De Regeling gebruiksbeperking frequentieruimte commerciële FM-radio-omroep (hierna: deze regeling) bepaalt de maximale hoeveelheid frequentieruimte die een rechtspersoon ten hoogste mag gebruiken of in een verdeling als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de Telecommunicatiewet (hierna: de wet), kan verwerven voor commerciële FM-radio-omroep. In dit kader voorziet deze regeling tevens in voorschriften voor de bepaling wanneer verschillende rechtspersonen voor de toepassing van de maximale hoeveelheid frequentieruimte worden aangemerkt als één rechtspersoon, waardoor de frequentieruimte die deze rechtspersonen gebruiken of hebben verworven bij elkaar moet worden opgeteld. Deze regeling vervangt de Tijdelijke regeling gebruiksbeperking commerciële FM-radio-omroep, die op 1 maart 2020 in werking is getreden.¹

2. Aanleiding en totstandkoming

Met de wet van 14 maart 2018 is artikel 3.11 van de Telecommunicatiewet gewijzigd en is artikel 6.24 van de Mediawet 2008 komen te vervallen.² Het doel van deze wet was om te voorzien in één wettelijk regime voor het stellen van een maximum aan te verwerven frequentieruimte. Tot de inwerkingtreding van de hiervoor genoemde wet, vond de beperking van de maximale hoeveelheid frequentieruimte plaats op basis van twee wettelijke regimes: voor FM-frequenties op grond van de Mediawet 2008, door de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, en voor andere frequenties op grond van de Telecommunicatiewet, door de Minister van Economische Zaken en Klimaat (hierna: de minister).³ De maximale hoeveelheid frequentieruimte voor commerciële FM-radio-omroep was tot de inwerkingtreding van de wet van 14 maart 2018 uitgewerkt in de Regeling aanwijzing en gebruik frequentieruimte radio-omroep 2003.

De wet van 14 maart 2018 is, in het belang van een ordentelijk verloop van de multibandveiling, op 1 maart 2020 in werking getreden. Met de inwerkingtreding van de wet van 14 maart 2018 zijn zowel artikel 22 van het Mediabesluit 2008 als artikel 8 van de Regeling aanwijzing en gebruik frequentieruimte radio-omroep 2003 van rechtswege komen te vervallen.⁴ Om te voorkomen dat een tijdelijke lacune zou ontstaan ten aanzien van de maximale hoeveelheid frequentieruimte

---

¹ Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van 13 februari 2020, nr. WJZ/ 19242023, tot vaststelling van tijdelijke regels met betrekking tot de maximale hoeveelheid frequentieruimte bestemd voor commerciële FM-radio-omroep die één rechtspersoon kan gebruiken of verwerven (Tijdelijke regeling gebruiksbeperking commerciële FM-radio-omroep) (Stcrt. 2020, 10066).

² Wet van 14 maart 2018 tot wijziging van de Telecommunicatiewet en van de Mediawet 2008 (gebruiksbeperking frequentieruimte en digitale radio-omroep) (Stb. 2018, 87).

³ Kamerstukken II, 2017/18, 34799, nr. 3.

⁴ Ten overvloede wordt opgemerkt dat uitsluitend artikel 8 van de Regeling aanwijzing en gebruik frequentieruimte radio-omroep 2003 met de inwerkingtreding van de wet van 14 maart 2018 van rechtswege is komen te vervallen. De overige artikelen van deze regeling hebben niet hun grondslag in de artikelen 6.24 van de Mediawet 2008 of 22 van het Mediabesluit 2008, maar in artikel 6.23 van de Mediawet 2008, dat niet is komen te vervallen.

die kan worden verworven voor commerciële FM-radio-omroep, is, op 1 maart 2020, ook de Tijdelijke regeling gebruiksbeperking commerciële FM-radio-omroep in werking getreden (hierna: de Tijdelijke regeling). Hierbij is de verwachting uitgesproken dat op korte termijn tevens een nieuwe ministeriële regeling zou worden geconsulteerd, die zou strekken tot vervanging en intrekking van de Tijdelijke regeling. Dat is deze regeling.

3. Maximale hoeveelheid frequentieruimte per rechtspersoon voor landelijke en niet-landelijke commerciële FM-radio-omroep

3.1. Oude maxima

In de Tijdelijke regeling was, kort gezegd, bepaald dat één rechtspersoon (en de rechtspersonen die daarmee verbonden zijn) in totaal ten hoogste vier landelijke commerciële FM-radio-omroepvergunningen mochten verwerven en gebruiken. Niet-landelijke commerciële radio-omroepen mochten ten hoogste een hoeveelheid frequentieruimte verwerven en gebruiken die in totaal niet meer dan 30% demografisch bereik had. Hiernaast mocht er bij niet-landelijke commerciële FM-radio-omroepen in sommige gevallen geen sprake zijn van een zogenoemde verboden kavelcombinatie.

3.2. Advies ACM en nieuwe maxima

3.2.1. Algemeen

Met het nieuwe artikel 3.11 van de wet is de doelstelling van het opleggen van een gebruiksbeperking veranderd. Waar de gebruiksbeperking op grond van de Mediawet tot doel had de pluraliteit en pluriformiteit van het radio-aanbod te waarborgen, heeft het nieuwe artikel 3.11 van de wet als doel om bij te dragen aan een doelmatig gebruik van frequenties. Dit houdt onder meer in dat radiopartijen zo veel mogelijk in onderlinge concurrentie tot een rendabele exploitatie van de schaarse frequentieruimte moeten komen. Gelet op deze nadruk op onderlinge concurrentie, en de mededingingsrechtelijke aspecten hiervan, is advies gevraagd aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) over de vraag of een, en zo ja welke, maximale hoeveelheid frequentieruimte kan worden vastgesteld voor commerciële FM-radio-omroep.⁵

Het advies richt zich – op verzoek van het ministerie van EZK – alleen op de landelijke commerciële FM-radio-omroep. Reden daarvoor is dat de gebruiksbeperking van 30% demografisch bereik bij de niet-landelijke commerciële radio-omroepen als doel heeft om een onderscheid te creëren met de landelijke partijen. In het besluit tot verlengbaarheid van de niet-landelijke commerciële radio-omroepen is de keuze gemaakt om de komende vijf jaar – in ieder geval tot 1 september 2022 (verlengingsperiode) – de niet-landelijke commerciële radio-omroep als aparte categorie te blijven aanmerken en daarmee ook het onderscheid tussen landelijke en niet-landelijke radio-omroepen te handhaven.⁶ Zonder specifieke regelgeving voor niet-landelijke radio-omroepen zouden al deze omroepen kunnen worden overgenomen door landelijke omroepen en zouden zij mogelijk verdwijnen, omdat zij minder kapitaalkrachtig zijn dan de landelijke spelers.

⁵ Op 14 februari 2019 heeft de ACM vertrouwelijk advies uitgebracht. De openbare versie van dit advies is bij deze consultatie bijgevoegd.

⁶ Besluit van de Minister van Economische Zaken van 17 augustus 2016, nr. WJZ/16122672, inzake verlengbaarheid van de vergunningen voor niet-landelijke commerciële radio-omroepen in de FM-band (Stcrt. 2016, 44636).

Het onderscheid voorkomt dat via ketenvorming op niet-landelijk niveau zodanige concentraties van frequentieruimte ontstaan dat er zich semi-landelijke netwerken ontwikkelen. Door deze scheiding zijn er op dit moment geen redenen om aan te nemen dat zich op de niet-landelijke markt mededingingsrisico's voordoen, die ervoor kunnen zorgen dat er geen sprake meer is van een effectief concurrerende markt. Daarom is de ACM ook niet verzocht om een advies uit te brengen voor de niet-landelijke markt en zijn de beperkingen die golden op grond van de Tijdelijke regeling overgenomen in deze regeling.

3.2.2. Concurrentieanalyse landelijke commerciële FM-radio-omroepen

De ACM stelt vast dat radio een tweezijdig medium is. Er is namelijk sprake van twee groepen gebruikers die op een verschillende manier gebruik maken van de radio: enerzijds consumenten die naar de radio luisteren en anderzijds bedrijven die op de radio adverteren. Dit leidt ertoe dat er aan twee zijden relevante markten kunnen worden afgebakend: aan de *radioluisterzijde* en de *radioadvertentiezijde*.

Ten eerste concludeert de ACM dat frequentieruimte voor radio in algemene zin een schaars goed is. Hierdoor wordt de concurrentiekracht van een aanbieder van radio grotendeels bepaald door het aantal frequentiekavels dat deze in zijn bezit heeft en is het aantal concurrenten (zeer) beperkt. Vanwege hoge toetredingsdrempels gaat er van potentiële toetreders ook geen concurrentiedruk uit. Ten tweede is een deel van de frequentieruimte geclausuleerd. Hierdoor is de concurrentiekracht van sommige aanbieders van radio beperkt ten opzichte van partijen die beschikken over ongeclausuleerde frequentieruimte. Ten slotte heeft de ACM signalen ontvangen, waaruit blijkt dat de relevante markten voor radio op dit moment niet optimaal functioneren. Deze factoren maken dat de ACM het ontstaan of verder verstevigen van een economische machtspositie op de markten voor radio onwenselijk acht.

Op de landelijke *radioluistermarkt* zijn verschillende kleine partijen in staat om (beperkt) te groeien. Daarentegen ziet de ACM ook dat op deze markt één grote speler aanwezig is, die in de afgelopen jaren een veel aanzienlijkere groei heeft doorgemaakt. Op de landelijke *radioadvertentiemarkt* is te zien dat de grootste partij op deze markt van 2016 tot en met 2018 elk jaar sterk in omvang is toegenomen, terwijl het marktaandeel van andere partijen op deze markt gelijk is gebleven of afgenomen. Op beide relevante productmarkten voor radio is sprake van een sterke en toenemende concentratie van marktaandelen. Een speler met een hoog marktaandeel op de ene markt kan zijn marktaandeel op de andere markt verstevigen.

De oude gebruiksbeperking, die bepaalde dat één rechtspersoon (en de rechtspersonen die daarmee verbonden zijn) in totaal ten hoogste vier landelijke commerciële radio-omroepvergunningen mochten gebruiken of verwerven, kan niet voorkómen dat er concentraties van spectrum ontstaan die de mededinging beperken. Daarenboven blijkt dat partijen met ongeclausuleerde kavels beter in staat zijn tot het verwerven van marktaandeel op de radioluister- en advertentiemarkt dan partijen met clausuleerde kavels. De ACM concludeert dan ook dat een onderscheid tussen geclausuleerde en ongeclausuleerde frequentiekavels in dit geval geen tegenwicht biedt aan het ontstaan van een economische machtspositie, maar juist kan *bijdragen* aan het ontstaan ervan, nu drie van de vier ongeclausuleerde frequentiekavels in handen zijn van één partij.

Gezien de hoge en groeiende marktaandeelconcentratie op de radioluister- en de radioadvertentiemarkt, de wisselwerking tussen de beide markten en de structurele kenmerken van deze markten, komt de ACM tot de conclusie dat sprake is van mededingingsrisico's, die ervoor kunnen zorgen dat er geen sprake is van een effectief concurrerende markt. Deze mededingingsrisico's ziet de ACM met name op de advertentiemarkt. Hier kan een partij met een economische machtspositie (EMP) bijvoorbeeld haar concurrenten uitsluiten van potentiële afnemers, zodat deze niet over voldoende advertentie-inkomsten kunnen beschikken om effectief met de EMP-partij te concurreren. Dit kan ertoe leiden dat concurrenten gedwongen worden tot uittrekking.

3.2.3. Advies en conclusie

Uit het advies van de ACM volgt dat er op dit moment één partij actief is op de landelijke radioluister- en advertentiemarkt met vier van de negen commerciële landelijke FM-vergunningen, en dat deze partij op basis van deze vier vergunningen al over een zodanig groot marktaandeel beschikt dat hier een economische machtspositie uit kan volgen. Het is naar het oordeel van de ACM niet wenselijk als één landelijke commerciële radiopartij zou kunnen beschikken over nóg meer dan vier kavels. Het bezit van vier commerciële FM-radiovergunningen door één partij zit naar het oordeel van de ACM, gegeven het hoge marktaandeel dat hiermee kan worden bereikt, reeds aan de bovengrens van hetgeen wenselijk is.

Daarnaast is de ACM van mening dat voor de gebruiksbeperking rekening gehouden moet worden met de omstandigheid dat vergunningen geclausuleerd zijn of niet. Aan ongeclausuleerde vergunningen kunnen partijen immers meer concurrentiekracht ontleenen dan aan geclausuleerde vergunningen. Wanneer alle ongeclausuleerde kavels in het bezit zouden kunnen komen van één partij vergroot dit naar het oordeel van de ACM de mededingingsrisico's nog verder. Het bezit van drie ongeclausuleerde frequentiekavels door één partij zit volgens de ACM aan de bovengrens van wat vanuit het oogpunt van mededinging wenselijk is.

Het ministerie heeft de ACM tevens gevraagd hoe haar advies zou luiden in het geval de clausuleringen op de frequentiekavels zouden wegvallen. De ACM merkt allereerst op dat het wegvallen van clausuleringen op de frequentiekavels gevolgen kan hebben voor de mededinging in bepaalde niches van de radioluistermarkt, indien een dergelijke niche een aparte relevante markt zou vormen. In ieder geval kan het wegvallen van de clausuleringen gevolgen hebben voor de diversiteit van het luisteraanbod, maar dit aspect betreft de ACM niet in haar overwegingen. Wanneer de clausuleringen wegvallen, hebben alle negen commerciële partijen dezelfde mogelijkheid tot het verwerven van luisteraars, zonder dat zij worden beperkt door voorschriften omtrent de inhoud van hun programma's. Hierdoor ontstaat een meer gelijk speelveld voor partijen op de radioluister- en advertentiemarkt, wat naar de verwachting van de ACM bevorderlijk is voor de mededinging. Desondanks zou het advies van de ACM met betrekking tot de gebruiksbeperking niet anders luiden: vanuit het oogpunt van de mededinging zou het in geen geval niet wenselijk zijn als de meerderheid van de in totaal negen frequentiekavels in handen zou komen van één partij. Wanneer bijvoorbeeld wordt uitgegaan van negen ongeclausuleerde radiozenders die elk een negende deel van de luisteraars bedienen, zou een partij met vijf van de negen kavels over een marktaandeel van 55 procent beschikken, waarmee het waarschijnlijk is dat deze beschikt over een economische machtspositie.

Op basis van het advies van de ACM is besloten dat het niet wenselijk is om de gebruiksbeperking voor landelijke commerciële radio-omroepen, zoals die meest recentelijk gold op grond van de Tijdelijke regeling, in deze regeling anders in te vullen. Dit betekent dat de maximale hoeveelheid frequentieruimte die één rechtspersoon mag gebruiken of kan verwerven op basis van deze regeling vier FM-vergunningen blijft.

4. Wijze van aanmerken van verschillende rechtspersonen als één rechtspersoon

Artikel 3.11, tweede lid, van de wet, biedt de mogelijkheid om, wanneer op grond van het eerste lid een beperking wordt gesteld aan de frequentieruimte die één rechtspersoon kan gebruiken of verwerven, bij ministeriële regeling te bepalen wanneer verschillende natuurlijke personen of rechtspersonen als één worden aangemerkt voor de vraag of de maximale hoeveelheid frequentieruimte per rechtspersoon wordt overschreden. Omdat vergunningen voor het gebruik van frequentieruimte ten behoeve van landelijke en niet-landelijke commerciële FM-omroep niet worden verleend aan natuurlijke personen, voorziet deze regeling uitsluitend in maxima voor rechtspersonen. Rechtspersonen kunnen op verschillende manieren met elkaar verbonden zijn. Met deze regeling is beoogd te voorzien in een criterium waarmee de maxima niet kunnen worden omzeild door juridische constructies.

5. Consultatie

PM.

6. Administratieve lasten

Deze regeling strekt tot vaststelling van de maximale hoeveelheid frequentieruimte die een rechtspersoon ten hoogste mag gebruiken of in een verdeling als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de wet, kan verwerven. Voorsnog bepaalt deze regeling alleen de maximale hoeveelheid frequentieruimte voor landelijke en niet-landelijke commerciële FM-radio-omroep. Aangezien de beperkingen die nu gelden op grond van de Tijdelijke regeling inhoudelijk zijn overgenomen en de bestaande vergunninghouders geen aanvullende informatie hoeven te verstrekken, brengt deze regeling geen administratieve lasten met zich mee.

7. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van [PM].

ARTIKELSGEWIJZE DEEL

Artikel 3

In artikel 3.11, tweede lid, van de wet, is bepaald dat bij ministeriële regeling kan worden bepaald wanneer rechtspersonen voor de toepassing van de gebruiksbeperking als één worden aangemerkt. Artikel 3 van deze regeling bepaalt onder welke omstandigheden het frequentiegebruik van verschillende rechtspersonen moet worden meegeteld voor de berekening van de hoeveelheid frequentieruimte die een bepaalde rechtspersoon gebruikt of verwerft in de zin van deze regeling. Het gaat hierbij om rechtspersonen die verbonden zijn met de betreffende rechtspersoon (de rechtspersoon wiens frequentiegebruik wordt

getoetst aan de artikelen 4 en 5), op een manier die mededingingsrechtelijk relevant is. Het is door deze bepaling niet mogelijk om onder de in artikel 4 en 5 opgenomen beperkingen uit te komen door vergunningen onder te brengen in verschillende rechtspersonen die op grond van dit artikel onderling verbonden zijn.

Voor het bepalen van het totale frequentiegebruik van rechtspersoon X telt op basis van deze bepaling niet alleen diens eigen frequentiegebruik mee, maar ook dat van rechtspersonen waarin de betreffende rechtspersoon rechtstreeks of middellijk meer dan 25% van de aandelen of stemrechten bezit, de bevoegdheid heeft meer dan de helft van de commissarissen of bestuurders te benoemen of het recht heeft de zaken van de onderneming te leiden (hierna: 'dochterbedrijven'). Deze criteria zijn ontleend uit de concentratieverordening. Met het percentage van 25% is aangesloten bij de Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020⁷ en bij de mededeling van de staatssecretarissen van onderwijs, cultuur en wetenschappen en van verkeer en waterstaat van 19 mei 2000, waarin, onder meer, is uiteengezet dat alleen een deelneming van 25% van de ene commerciële omroep, zonder beslissende invloed, niet leidt tot de conclusie dat sprake is van één omroep.⁸ Daarnaast wordt ook het frequentiegebruik van het moederbedrijf van de betreffende rechtspersoon, andere dochters van het moederbedrijf (zusterbedrijf), en gezamenlijke dochterbedrijven van de betreffende rechtspersoon met diens moeder- of zusterbedrijf meegeteld. Ook joint ventures vallen er onder. Het voorgaande betekent dat als een van de drempels, bedoeld in de onderdelen 1 tot en met 4 van onderdeel a, van artikel 3, wordt overschreden, er in ieder geval sprake is van verbondenheid. Daarnaast is een rechtspersoon verbonden aan de betreffende rechtspersoon als sprake is van zeggenschap in de zin van artikel 3 van de concentratieverordening. Ten slotte kan sprake zijn van verbondenheid, als een natuurlijk persoon of groep van natuurlijke personen zeggenschap als bedoeld in artikel 3 van de concentratieverordening heeft in verschillende rechtspersonen die frequentieruimte gebruiken of hebben verworven.

Artikelen 4 en 5

De artikelen 4 en 5 voorzien in de maximale hoeveelheid frequentieruimte per rechtspersoon voor landelijke respectievelijk niet-landelijke commerciële FM-radio. De maximale hoeveelheid frequentieruimte voor landelijke commerciële FM-radio is tot stand gekomen op basis van het advies van de ACM en stemt inhoudelijk overeen met artikel 3 van de Tijdelijke regeling. De maximale hoeveelheid voor niet-landelijke commerciële FM-radio stemt inhoudelijk overeen met het oude artikel 4 van de in de vorige zin genoemde regeling.

Artikel 6

Met artikel 6 zijn enkele redactionele wijzigingen aangebracht in de Regeling aanvraag- en veilingprocedure teruggekomen niet-landelijke commerciële FM-vergunningen 2017.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,

---

⁷ Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat van 6 maart 2020, nr. WJZ/20063207, tot vaststelling van de maximale hoeveelheid frequentieruimte voor mobiele communicatie (Capregeling frequenties mobiele communicatie 2020) (Stcrt. 2020, 13724).

⁸ Kamerstukken II 1999/00, 24095, nr. 43, p. 24.

INTERNETCONSULTATIE